

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA) bizottságainak munkatervé az 1980-84 évekre

Az összes bizottságra vonatkozó általános kötelezettségek

1. A szakterületekre vonatkozó ismeretterjesztés az ICA tagországaiban.
2. Az ICA „Harmadik Világ Politika”-ja megvalósításának a folytatása. Szakemberek kiküldése a fejlődő országokba telepített tanműhelyekbe az egyes országok kérésére.
3. Tevékenységük koordinálása más ICA bizottságokkal.
4. A tevékenységük egyéb bizottságokéval történő koordinálása, amennyiben ez az ICA érdekében áll, figyelembe véve annak céljait.
5. Társelnökök kinevezése, akik az elnökök betegsége, ill. más akadályoztatása esetén átvehetik az elnöki funkciót.

A bizottságok, feladataik és kinevezett elnökeik

A. Térképész-továbbképzés

Kinevezett elnök: *Dr. K. H. Meine* (NSZK)
Feladatai:

1. A térképész-továbbképzés szükségességének tanulmányozása, népszerűsítésére módszerek kidolgozása.
2. Tanfolyamtervek, illetve gyakorlatok előkészítése a Térképészeti Kézikönyv jelentőségének kiemelésére.
3. Stratégia kidolgozása annak érdekében, hogy a nők jobban bekapcsolódhassanak a térképészeti oktatásba és képzésbe.

B. Térképkészítés

Kinevezett elnök: *K. Burmester* (Dánia)
Feladatai:

1. Folyamatos szakmai tapasztalatsere kialakítása a bizottság tagjai között kutatási-fejlesztési szinten a térképészeti technológia legújabb eredményeinek felhasználása céljából.
2. Számítástechnikai eljárások ismertetése a szöveges részek, jelek és földrajzi nevek térképre vitele terén.
3. 1976-ban Moszkvában, az 5. közgyűlés által jóváhagyott feladatok között is előirányzott „Térképészeti Technológia Kézikönyvének” befejezése és kiadása.
4. A kispéldányszámú, többszínnyomású térképek sokszorosításáról szóló áttekintés befejezése és kiadása (az 1976-os moszkvai közgyűlés szintén előirányozta).

C. Térképkészítés számítógép segítségével

Kinevezett elnök: *L. Starr* (USA)
Feladatai:

1. Folyamatos szakmai tapasztalatsere kialakítása a bizottság tagjai között kutatási fejlesztési szinten a térképészettel kapcsolatos számítástechnikai eljárások legújabb eredményeinek felhasználása céljából.
2. Összekötő megbízott kinevezése a bizottságon belül a Nemzetközi Fotogrammetriai Társaságnak (ISP) és a Földmérők Nemzetközi Szövetségének (FIG) megfelelő bizottsági megbízottaival való közvetlen együttműködésre abból a célból, hogy az 1979. évi zürichi közös FIG, ICA ISP konferencián hozott határozatokat megvalósítsák.

D. Térképészeti kommunikáció

Kinevezett elnök: *Dr. Chr. Board* (Nagy-Britannia)

Feladatai:

1. Az 1976. évi moszkvai közgyűlésen a feladatok között előirányzott Térképészeti Kommunikáció Bibliográfiájának befejezése és kiadása.
2. Kiadvány szerkesztése a térképészeti kommunikációról. Ebben megfelelően hangsúlyozni, hogy a térképészeti kommunikáció modelljeinek elemei és folyamatai a kartográfia jövőbeli kutatási feladatainak alapvető kereteit jelentik.
3. A térképészeti kommunikáció fogalmainak és módszereinek alkalmazásáról szóló kiadvány elkészítése. A kiadvány célja a térképtervek különböző rajzi elemei kiválasztására vonatkozó útmutatások kidolgozása.

E. Tematikus térképezés a távérzékelés segítségével

Kinevezett elnök: *Cioikosz prof.* (Lengyelország)
Feladatai:

1. Mesterséges holdakról készített felvételek hasznosítási módszereinek vizsgálata tematikus térképek készítéséhez.
2. A témához tartozó irodalomgyűjtés és megfelelő bibliográfia kiadása.
3. A témához tartozó cikkeket tartalmazó gyűjteményes kötetnek az elkészítése.

F. Térképtörténet

Elnök: *Dr. H. Wallis* (Nagy-Britannia)
Feladatai:

1. Az 1900 előtti térképészeti újítások jegyzéke angol nyelvű kiadásának befejezése és kiadása.
2. A jegyzék javított, idegen nyelvű kiadásainak szorgalmazása.

G. Tengeri térképezés

Kinevezett elnök: *A. Kerr* (Kanada)
Feladatai:

1. A parti övezetek világméretű térképezésének felülvizsgálata.
2. Új adatgyűjtési eljárásokkal kapott adatok térképészeti ábrázolási módszereinek vizsgálata.

H. Népszámlálási térképészeti

Kinevezett elnök: *U. Freitag prof.* (NSZK)
Feladatai:

1. A népszámlálást megelőző térképezés meglévő folyamatainak felülvizsgálata, ezen belül elsősorban a népszámlálási körzetek elhatárolása; jövőbeli munkák irányelveinek lefektetése, különös tekintettel a fejlődő országok szükségleteire.
2. Javaslatétel a népszámlálást követő térképészeti céljait szolgáló módszerekre és szabványokra, különös tekintettel a számítógépekben a népszámlálási térképek szerkesztésében és készítésében való alkalmazására.

I. Alaptérképek a nemzetközi tematikus térképezés céljaira

Kinevezett elnök: *J. Carré* (Franciaország)
Feladatai:

1. Javaslatok összeállítása, tekintettel a nemzetközi tematikus térképezéshez használt alaptérképek követelményeire. Különös figyelmet kell fordítani a méretarányok, vetületek, adatgyűjtés és ábrázolás, költségek és késedelmek problematikájára. Ezeket az ajánlásokat az ICA ügyintézésén keresztül kell az érdekelt nemzetközi szervezetek számára eljuttatni.
2. Kiadvány készítése a témáról.

J. Város- és várostervezési térképészet

Kinevezett elnök: *Yasuo Masai prof.* (Japán)
Feladatai:

1. A város- és várostervezési térképészet meg-
levő témáinak áttekintése abból a célból,
hogy elkülönítsük azokat a témákat és ja-
vaslatokat, amelyek általánosan szükséges-
nek tűnnek ezen térképtípusok számára.
2. Javasolt egységes jelkules készítése az
1 : 50 000-nél nagyobb méretarányú város-
térképek földhasznosítási a „tervezési kor-
látozás alá eső területek” térképei számára
a nemzetközi térképészeti egységesítés szol-
gálatában.
3. A tervezési térképészeti- jövőbeli kutatások
kijelölése.

K. Nemzeti és regionális tervezési térképészet

Kinevezett elnök: *B. Winid prof.* (Lengyel-
ország)
Feladatai:

1. A nemzeti, regionális és városi tervezés cél-
jaira készülő térképek készítésének és a
grafikus ábrázolás speciálisan térképészeti
szempontjainak a felmérése a tervezés
különböző szintjei dinamikus jellegének figyelembevételével.
2. A nemzeti, regionális és városi tervezés
atlaszai bibliográfiájának elkészítése és ki-
adása.

Munkacsoportok

A. A Térképészet Kézikönyve

Kinevezett elnök: *Dr. D. Koeman prof.*
Feladatai:

A Térképészet Kézikönyvének elkészítése és
kiadása az ICA Kiadói Bizottságával együtt-
működésben, az ICA 1982. évi, varsói, XI. kon-
ferenciája előtt.

B. A Térképészeti Szakkifejezések Többnyelvű Szótára (2. kiadás)

Kinevezett elnök: *Dr. E. Meynen prof.*
Feladatai:

A Térképészeti Szakkifejezések Többnyelvű
Szótára 2. kiadásának elkészítése és kiadása,
lehetőleg az ICA 1982. évi, varsói konferen-
ciája előtt.

C. A harmadik világ országaiba irányuló technológia-átadás munkacsoportja

Elnök: *R. Groot* (Kanada)

A Nemzetközi Térképészeti Társulásnak a
harmadik világ országaira vonatkozó politikája
megvalósítása a kartográfiai technológiák té-
májában rendezendő szemináriumokon együtt-
működést követel a bizottságok között. Az
ICA bizottságait témák és tudományos, ill.
technikai feladatok szerint szervezik. A tema-
tika nagyságrendje, amely a harmadik világ
országaiiba irányuló technológiaátadás meg-
valósításához kívánatos, nagyobb bármelyik
bizottságénál. A technológiaátadási szeminá-
riumok szervezése és költségfedezetének biz-
tosítása a nagyrészt önkéntes segítségen alu-
puló bizottságokban általában tapasztalható
technikai előkészítésektől eltérő feladatot igényel.

A fenti indokok alapján a munkacsoport
feladatai

1. a végrehajtó bizottság tájékoztatása a szem-
inárium megrendezési lehetőségeiről,
2. a szeminárium elnöki jóváhagyásra tovább-
bítandó költségvetésének kidolgozása,
3. a szeminárium programjának kidolgozása és
a költségvetés jóváhagyását követő meg-
valósítása.

Nemzetközi Szervezetek közötti munkacsoportok

A. Környezeti Atlaszok közös ICA—IGU (Nemzet- közi Földrajzi Unió) munkacsoportja

Elnök: *Dr. V. Maure* (Spanyolország)

Feladatai:

1. A környezeti térképekről szóló ismertetések,
tanulmányok folyamatos kiadása.
2. A környezeti feltételek és tényezők bemuta-
tási lehetőségeinek a feltárása.
3. A környezeti tényezők adatbankjának ki-
alakítása, fejlesztése.
4. IGU és ICA bizottságok, illetve hasonló
témákban érdekelt munkacsoportok közötti
információcsere megalapozása.

B. Közös ICA—IFLA munkacsoport a térképészeti anyagok dokumentációs viszonyainak vizsgál- tatára

Elnök: Az IFLA nevezi ki.

Figyelembe véve a Nemzetközi Könyvtársu-
lások Szövetsége (IFLA) földrajzi és térképtári
szekciójának jelentős hozzájárulását a térké-
pészeti anyagok dokumentálásához, és utalva
a térképészeknek és térképtárosoknak ezen a
területen fennálló közös érdekeire, az ICA fel-
állítja a Térképészeti Anyagok Dokumentálása
Társulásközi Munkacsoportját a következő fel-
adatokkal:

1. A meglévő IFLA szabályok tanulmányozása
a térképek és hasonló anyagok dokumentálása
céljából.
2. Szükség esetén javaslattevés a fenti szabá-
lyok módosítására.
3. Az esetleges ilyen új szabályok gyakorlati
megvalósulásából fakadó hatásoknak a ta-
nulmányozása a térképkészítésben.
4. Részvétel a térképtárosoknak az IFLA által
1981-ben, a fejlődő országok részére szer-
vezett szemináriumán.

C. Közös ICA—FIG—ISP munkacsoportok

Felismerve azokat az előnyöket, amelyeket
a kormányok alá nem tartozó rokon szervezetek-
kel a földmérés és térképezés területén folyta-
tott együttműködés nyújthat, és hangsúlyozva
elsősorban az ICA, FIG és ISP érdekeinek és
tevékenységeinek a digitális térképezés terü-
letén való átfedését, a közgyűlés jóváhagyja a
rokon szervezetekkel való együttműködést a
következő három munkacsoportban:

1. Ábrázolandó részletek osztályozása a digi-
tális topográfiai térképezéshez (az ICA ve-
zetésével).
2. Digitális topográfiai információrendszer cél-
jaira legjobban megfelelő adatgyűjtmények
és adatbázisok terve és szerkezete (a FIG
vezetésével).
3. A digitális topográfiai térképezésben a foto-
grammetriai és kartográfiai interaktív szer-
kesztői rendszerekhez szükséges alapvető
szempontok kidolgozása (az ISP vezetésével).
Ezek a munkacsoportok találkoznak az
1981. évi montreux-i FIG kongresszuson a
fejlődés megvitatása céljából, és nyújtsanak
be jelentéseket az ISP IV. Bizottsága 1982.
évi szimpóziumára.

Végül a közgyűlés elfogadja, hogy az ICA
vegyen részt a FIG-gel, IAG-vel és ISP-vel
együtt a Zürichben rendezett társulásközi
találkozón, hogy megbeszéljék egy közös szim-
pózium megrendezésének lehetőségét a követ-
kező nemzedék számára, a geodézia, fotogram-
metria és térképészet oktatásában meglévő közös
elemek kidolgozására.

Más nemzetközi szervezetekhez fűződő kapcsolatok

1. UNESCO

Felismerve az UNESCO-nak az oktatás
fejlesztésében és a tudomány előmozdításában

világméretekben megnyilvánuló szerepét, és hangsúlyozva azt a figyelmet, amellyel az UNESCO tudományos osztálya a Nemzetközi Térképészeti Társulásnak az oktatás és tematikus térképészet területén végzett tevékenységét kíséri, a végrehajtó bizottság további kapcsolatteremtést javasol az UNESCO tudományos osztályával ICA szemináriumok és tanműhelyek további anyagi támogatásának biztosítására, lehetővé téve a szakértők és a résztvevők közös munkáját.

2. ENSZ

Figyelembe véve az ENSZ térképészeti szekciójának a földmérés és térképészet világméretű előmozdítására tett lépéseit, és figyelembe véve az ICA-nak az oktatási és térképkészítési tevékenységgel kapcsolatban felhalmozódott tapasztalatait, a végrehajtó bizottság párbeszéd kezdeményezését javasolja az ENSZ térképészeti szekciójával egy ENSZ-tagország közvetítésével abból a célból, hogy jobban összehangolják az erőforrásokat, elsősorban a harmadik világ országaiban folyó térképkészítés előmozdítására.

Pokoly Béla